

Voordracht wethouder Klein gehouden tijdens de 4 mei herdenking in Westerlee 2024

Goedenavond beste mensen,

Vanavond zijn we bij elkaar gekomen om de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog te herdenken. Het is inmiddels 79 jaar geleden dat er een einde kwam aan een periode van angst en onzekerheid. Angst voor hun eigen lot. Angst voor familieleden en vrienden. Niet weten of je elkaar ooit weer terug gaat zien. 79 jaar...bijna een mensenleven geleden, maar vandaag de dag voelt het met de oorlogen in Oekraïne, Israël en de Gazastrook actueler dan ooit. In Nederland kunnen we ons moeilijk voorstellen hoe het is om te leven in de onzekerheid van een oorlog. Daarom herdenken we vanavond de mensen die hebben gevochten voor deze vrijheid, en degene die hun leven hebben gegeven in die strijd. Ook herdenken we de Joodse medeburgers, de Sinti, de homoseksuelen en vele anderen die tijdens de Tweede Wereldoorlog werden gedeporteerd en vermoord.

Laten we ook de verzetshelden niet vergeten. Zij riskeerden hun leven door zich te verzetten tegen het naziregime. Velen van hen hebben de allerhoogste prijs moeten betalen voor hun strijd voor vrijheid. De moed en vastberadenheid van de verzetshelden hebben een onuitwisbare indruk achtergelaten. Daarom eren we vanavond ook hun nagedachtenis.

Het aantal dodelijke slachtoffers in ons land was enorm groot. In de periode van 1940 tot 1945 kwamen er bijna 200.000 mensen om het leven door oorlogsgeweld. Iets meer dan de helft daarvan, 102.000, waren Joodse inwoners die werden gedeporteerd en omkwamen in concentratiekampen. Ongelofelijk veel, een aantal dat niet te bevatten is.

In het dorpsblad 'De Westerlink' stond destijds het verhaal van Antoon Zuiderveen. Hij was ooggetuige van de bevrijding van Westerlee. Op zaterdag 14 april 1945 bevond hij zich samen met zijn buurtbewoners midden in het schootsveld van de Duitsers en hun bevrijders. Wat volgde was een angstige dag. Ik zou hier graag iets uit willen voorlezen.

“Ondanks dat er steeds heviger werd geschoten en gierende granaten overkwamen en normale stofwolken voorbijkwamen, zagen we toch nog dat een groepje vluchtenden tussen ons en het bekende ‘melkhuysje’ van Ten Have op de Hoogte door een granaat was geraakt. Wie het waren konden we wel gissen, maar door de grote chaos en paniek niet goed duiden. Toen in de late namiddag eindelijk het fluiten en vallen van de granaten stopte, kwam er zo’n niet te beschrijven absolute stilte over ons, dat ik me dat nog haarscherp herinner (emotioneel). De angstige periode met het vele helse lawaai en, denk ik, van het tot zover te hebben overleefd, moet daar debet aan zijn geweest.” Een indrukwekkend verhaal van Antoon, destijds nog maar 17 jaar oud. Zo heeft ook de Tweede Wereldoorlog zijn littekens in Westerlee achtergelaten, die nog steeds zichtbaar zijn.

Helaas vinden er anno 2024 nog steeds oorlogen en gruwelijkheden plaats in de wereld. Kijk maar naar de oorlog in Oekraïne, waar na twee jaar oorlog meer dan 200.000 doden en 300.000 gewonden zijn gevallen. Meer dan 6,4 miljoen Oekraïners zijn gevlucht om te kunnen ontkomen aan deze vreselijke oorlog.

Of kijk naar de oorlog in Israël en de Gazastrook, die inmiddels meer dan 30.000 mensen het leven heeft gekost, waarvan voornamelijk vrouwen en kinderen. Een afschuwelijke situatie die in mijn ogen ook alleen maar verliezers kent. En daarnaast woeden er nog steeds stille burgeroorlogen op andere plekken op onze planeet, waarvan wij weinig in het nieuws zien. Ook deze mensen blijven vechten

voor vrijheid en gerechtigheid, terwijl ze dagelijks geconfronteerd worden met angst en onderdrukking.

Elk jaar op 4 mei herdenken we de mensen die hebben gevochten voor onze vrijheid en degenen die hun leven gegeven hebben in die strijd. Maar we moeten ook denken aan degenen die zijn achtergebleven. Aan de families en geliefden die een enorm verlies hebben geleden. Aan degenen die gewond raakten en nog altijd met de gevolgen daarvan moeten leven. En aan de mensen die gedwongen waren om te vluchten en hun huis en hun gezin, hun familie achter te laten.

Nu, bijna 80 jaar later, is en blijft het ontzettend belangrijk dat we niet vergeten wat er gebeurd is. De oorlog heeft littekens achtergelaten die nog steeds zichtbaar zijn. We moeten blijven herinneren en blijven herdenken, zodat we kunnen werken aan een toekomst waarin vrede en vrijheid voor iedereen mogelijk is. Opdat wij niet vergeten.

Dank u wel.